

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: 11 صبح/عصر
وقت امتحان: دقیقه
تاریخ امتحان: 1389/10/18
تعداد برگ سؤال: 3 صفحه در 2 برگ

ش صندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی هاتف نوبت امتحانی: دی ماه 1389
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم رشته: رشته‌های ریاضی و فیزیک
سؤال امتحان درس: ادبیات نام دبیر/ دبیران: آقای گودرزی سال تحصیلی: 1389-1390

الف) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید؟

1. به بادافره این گناهم مگیر تویی آفریننده ی ماه وتیر
2. زبیرنگ زالی بدین سان درست وگرنه که پابت همی گور جست
3. پرده ی نا موس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد
4. ایزد که رقیب جان خرد کرد نام تو ردیف نام خود کرد
5. یک هو به صرافت افتادم
6. -تا خویشان را ضیعتکی حلال خرنند.
7. نبشته آمد وبه توقیع موکد گشت ومبشران برفتند.
8. آفتاب خار و خس مزرعه ی چشم تو

ب) معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.

- 1- از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم.
- 2- چند اسب بی شکیب سکوت را می شکست.
- 3- این رعشه مصلحتی است.
- 4- داشت مال بندها را محکم می کرد.
- 5- خود را نکن بادل اندر مغاک.
- 6- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار.
- 7- بر خویشان می ژگید.
- 8- جبه ای داشت حبری رنگ.

ج) درک مطلب

در بیت زیر رستم چه دلیلی برای رویایی خود با اسفندیار ذکر می کند؟

من امروز نزهت جنگ آمدم پی پوزش و نام و ننگ آمدم

پاسخ سؤالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد. پاسخنامه سفید داده شود.

1

2. در عبارت " آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم "

الف) منظور از " حطام دنیا " چیست؟

ب) گوینده عبارت از چه فضیلتی برخوردار است؟

1

3. در بیت " فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید. "

مقصود شاعر از " اهریمن " و "تخت و نگین" چیست؟

0/5

4. در شعر "صبح دو مرغ رها / بی صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد /" مقصود شاعر از دومی مرغ رها چیست؟

0/5

5. " پا در رکاب راهوار خویش دارند " کنایه از چیست ؟

د) خود آزمایی

3

1. معادل امروزی " بیبچم و ببیچاند " در بیت زیر چیست ؟

" که چندین بیبچم که اسفندیار مگر سرپیچاند از کارزار "

2. نوع نثر عبارت زیر را مشخص کنید.

"عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرما یی نخل باسق گشته "

3. در داستان گاو ، چرا شخصیت اصلی ماجرای ساختگی فرار گاو را باور نمی کند؟

4. از عبارت "مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند " چه پیامی استنباط می شود؟

5. هدف بیهقی از آوردن حکایت های مناسب در خلال حوادث چیست؟

6. منظور از عبارت "شمار ان به قیامت مرا باید داد" چیست؟

ه) دانش های ادبی

3

1. هسته یا طرح داستان چیست؟
2. دو ویژگی نثر جلال آل احمد را بنویسید.
3. جناس بیت زیر را بیابید و نوع آن را بنویسید.
"جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم"
4. نام دیگر "تاریخ بیهقی" چیست؟
5. نوع نثر آثار زیر را بنویسید .
"تاریخ بلعمی" "مرزبان نامه"
6. نویسنده آثار زیر را بنویسید.
"برزگران دشت خون" "هزار دستان"

و) شعر حفظی

2

- هر کاو شراب..... داند که سخت باشد.....
- چندین که بر شمردم ..... الا یک از از هزاران
- من اگر کامروا..... مستحق بودم و.....
- همت حافظ..... نجاتم دادند

جمع کل

موفق باشید